

LOLA DAELS (°1990)

De installaties en sculpturen van Lola Daels ontstaan vanuit uitgebreid onderzoek, verzamelen van objecten en experiment. Objecten worden getransformeerd en geïntegreerd in nieuwe contexten en roepen vragen op rond sociaal-politieke kwesties uit onze geglobaliseerde maatschappij, maar bevragen eveneens het concept authenticiteit.

Het nieuws dat de Notre Dame van Parijs op vijftien april tweeduizend negentien in lichterlaaie stond, raakte Lola Daels emotioneel. Toch was de shock nog groter wanneer ze de president van Frankrijk hoorde verkondigen dat de kathedraal heropgebouwd zou worden. Op amper een paar dagen tijd werd er al een miljard euro ingezameld, terwijl er dagelijks honderden daklozen de nacht op straat moeten doorbrengen. Met *It's not what it used to be* visualiseert de kunstenaar op een speelse manier een zwaar beladen politieke boodschap. Replica's van het Franse erfgoed verschijnen als zandkastelen die elk moment kunnen instorten. Het begrip authenticiteit wordt hier zwaar op de proef gesteld. Wat is de waarde nog bij de heropbouw van een iconisch monument? Wie bepaalt wat er met de middelen gebeurt?¹ De drijfveer achter het maatschappelijk geëngageerd werk van Lola Daels wordt gevormd door het achterliggend verhaal van een object te ontrafelen. Vanuit onderzoek en experiment zoekt ze een eigen narratief.

It's not what it used to be, 2019, installatie, zandkastelen van de Notre Dame

---

¹ <https://www.loladaels.com/work/2019-its-not-what-it-used-to-be/>

In onze huidige maatschappij worden alsmaar meer materialen geïmiteerd. Keramische tegels, met marmerlook of vinyl dat er op het eerste zicht uit ziet als parket, worden massaal gebruikt. De referentie aan een bepaalde tijd of plaats is hierdoor zoek geraakt. *Le Vrai Fake* en *Le Vrai Fake II* gaan in op de relatie origineel - kopie. Een uit Marokko meegebrachte steen, voor Daels de mooiste representatie van een wandeling in het Atlasgebergte, bleek na onderzoek door een geoloog waardeloos. Door replica's in kunststof van de gedroogde, gebarsten steen te maken en ze samen te presenteren, krijgt de opgeraapte steen plots wel waarde. De valse stenen kunnen daarentegen van overal zijn. Bij de zaadsculpturen in het werk *Le Vrai Fake II* is dezelfde steen het uitgangspunt. Gereproduceerd met klei, aarde en zaden geeft de replica in contact met water nieuw leven. Een gebaar van hoop, maar tegelijkertijd belicht de kunstenaar hier de klimaatsverandering. Door de opwarming van de aarde zijn volledige gebieden in Marokko onderhevig aan verwoestijning. Talloze dorpen worden door het gebrek aan water bedreigd. Herbebossing kan de verdere uitdroging bestrijden.

Lola Daels tracht met haar werk een bewustzijn te creëren en richt zich hierbij op heel diverse kwesties in de actuele wereld. Een residentie in Teheran vormde de aanleiding voor een publieke interventie. Het heersende regime in Iran lokt regelmatig protestacties uit. In de strijd voor vrouwenrechten gebruiken vrouwen elektriciteitscabines als podium, met hun hoofddoek als vlag in de lucht. Om het gedrag van de burgers in te tomen plaatsten de autoriteiten stalen constructies rond de cabines. Geïnspireerd door de vrouwelijke vrijheidsstrijders trok Daels met een ladder door de straten van Teheran.² Talrijke foto's vormen de getuigen van de wandeling. De ladder werd even voor de cabines geplaatst, de podia voor een ogenblik opnieuw toegankelijk. Een gevaarlijke onderneming in een land waar alles voortdurend aan controle is onderworpen. Het werk kon uiteraard niet gedeeld worden op sociale media, maar de foto's werden op postkaarten de wereld in gestuurd.

Ladder, 2019, performance, Teheran

135 kg CO2, 2022, 360 x 65 cm

135kg CO2 manifesteert zich als een metershoge zuil, bekroond met een schelpmotief. De sint-jakobsschelp is het symbool voor vruchtbaarheid, geboorte of wedergeboorte en werd door de renaissanceschilder Sandro Botticelli (ca. 1445-1510) vereeuwigd in *De geboorte van*

---

² De interventie was in samenwerking met haar partner Sebastiaan Willemen.

Venus. In het werk van Lola Daels refereert het evenwel aan een van de meest vervuilende multinationals van de wereld. “Uit onderzoek blijkt dat Shell verantwoordelijk is voor 1,8% van alle broeikasgasemissies sinds het begin van de Industriële Revolutie.”³ De titel verwijst naar de hoeveelheid uitstoot die geproduceerd werd voor de creatie van het werk en voor het transport naar de galerij.⁴ Het verticaal gegeven met beeldmerk doet denken aan reclamezuilen langs de autosnelweg zoals Shell of McDonalds. Hier verschijnt de zuil echter als een kleurloze, grimmige, versteende schelpenboom. Voor de uitvoering verdiepte Lola Daels zich in de rocaille-techniek. Deze negentiende-eeuwse populaire ambachtstechniek werd gebruikt om natuurlijke elementen na te bootsen. Neprotsen verschenen in tuinen en parken of imitatieboomstammen verleenden een landelijk karakter aan bruggetjes of banken. Door het kunstmatige karakter van de cementrustiek wordt het industriële, het vuile, hier extra in de verf gezet. Binnenkort krijgt het werk een plek in het Middelheimmuseum in Antwerpen, een aanpassing van de titel dringt zich op aangezien de CO2-uitstoot vermeerderd wordt door het vervoer. Het Shell-logo verschijnt opnieuw in *Faux Shell*, een duo van granito tableaux. In het linker paneel zijn lokale Belgische marmers gebruikt zoals Noir de Mazy en Rouge Royal. De toegevoegde vermalen schelpen verwijzen naar de zee. De boeiende, maar arbeidsintensieve techniek zette Daels aan tot experiment. In plaats van marmergranulaat te gebruiken, ging ze voor het tweede paneel aan de slag met gerecycleerde materialen. Alle mogelijke verzamelde materialen gingen onder de hamer: van pvc-buizen, lavabo’s, borden en glas tot gevonden plastic soldaatjes.

Faux Shell, 2022, 57,5 cm x 57,5 cm

The Great Barrier, 2021-22, Pietra Dura, 35 x 54 x 2,5 cm

De aandacht voor ecologische kwesties en Daels’ liefde voor materialen en vakmanschap komen eveneens tot uiting in *The Great Barrier*. Een hommage aan het grote koraalrif in Noordoost-Australië, bedreigd als gevolg van de klimaatopwarming, toerisme en vervuiling. Voor de reeks van vijf panelen vond de kunstenaar een nieuwe uitdaging bij een techniek die vandaag de dag slechts door een beperkte groep vakmensen wordt beheerst. De inlegtechniek, Pietra Dura, was tijdens de renaissance in Firenze een populaire praktijk. Met uiterste precisie worden stukjes marmer en andere steensoorten als een puzzel in elkaar geschoven. De schitterende kleurnuances van de natuursteen in de reeks van Lola Daels staan

³ <https://www.loladaels.com/work/carbon-footprint-sculpture-momument-of-destruction/>

⁴ Het werk was voor het eerst te zien in de tentoonstelling *Terre en Forse*, Galerie Kusseneers, Brussel, 17/09-29/10/2022.

in schril contrast met het onomkeerbaar kleurverlies van een van de grootste natuurwonderen in de wereld.

Naast haar individueel werk, vormt Daels sinds tweeduizend vijftien met haar partner en architect, Sebastiaan Willemen, het Chépas Collectieve. *“Geïnspireerd door marginale ruimtes, stedelijk of landelijk, creëren ze interventies en performances in de openbare ruimte en in white cubes. Hun werk balanceert tussen poëzie en kritiek, rationalisme en humor, activisme en kunst, tussen nu en de toekomst.”*⁵

Danielle Wuyts

WEBSITE

<https://www.loladaels.com/>

NU TE ZIEN

Light of the past, Lejeune & Lola Daels, Plagiarama, Rivoli Building C24, Waterloo-sesteenweg 690, Brussel, 15/01 – 11/02/2023

Minimalism – Maximalism - Mechanisssmm, groepstentoonstelling, Kunsthall Aarhus, Aarhus, Denemarken, 15/10/2022 – 19/03/2023

BRONNEN

Lezing 20/01/2023, AcademieBruggeDKO, Cultuurzaal Daverlo

<https://www.loladaels.com/>

<https://www.brusselslife.be/en/event/vitrine-97-chepas-collective-khettara-1>

---

⁵ <https://www.brusselslife.be/en/event/vitrine-97-chepas-collective-khettara-1>